

Hyvinvointi leikkauslistalla?

Hyvät kuntien ja hyvinvointialueen päättäjät ja viranhaltijat,

Monet kunnat käyvät parhaillaan läpi eri säästökohteita ja talouden sopeuttamistoimia tiukassa taloustilanteessa. **Me Pohjois-Karjalan järjestötoimijat vetoamme teihin, kuntien ja hyvinvointialueen päättäjät, että järjestöjen avustuksista ei leikata.**

Kuntatalouden näkökulmasta pienillä avustuksilla järjestöt pystyvät toteuttamaan merkittävää asukkaiden hyvinvointia tukevaa toimintaa. Järjestöavustuksiin panostaminen on parasta ennaltaehkäisevää toimintaa, jolla säästetään sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksista, ehkäistään yksinäisyyttä ja luodaan yhteisöllisyyttä koko Pohjois-Karjalan alueella.

Vuoden 2023 Pohjois-Karjalan järjestökyselyssä huolta yhdistyksissä herätti rahoituksen riittävyys. Kunnan järjestöavustus oli jäsenmaksujen ja oman varainhankinnan lisäksi kolmanneksi tärkein rahoituslähde yhdistyksissä. Kunnan järjestöavustuksia haki 63 % kyselyyn vastanneista yhdistyksistä. Vuonna 2022 hyvinvointialueen järjestöavustuksia haki sen ensimmäisessä haussa 24 % kyselyyn vastanneista yhdistyksistä. Yli puolet kuntien myöntämistä avustuksista oli kuntatalouden mittakaavassa pieniä, alle 1000 euron avustuksia, mutta näiden merkitys järjestöjen toiminnalle voi olla korvaamaton.

Pohjois-Karjalassa on 3778 yhdistystä (PRH 4.10.23). Yhdistykset tarjoavat ihmisille toimintaa, tukea ja osallistumismahdollisuuksia. Järjestökyselyn 2023 mukaan yhdistysten yleisimpiä toimintamuotoja ovat harrastustoiminnan organisoiminen, tapahtumien järjestäminen, virkistystoiminta, vapaaehtoistoiminta ja erilaisissa elämäntilanteissa olevien ihmisten ohjaus ja neuvonta.

Useilla asuinalueilla ja kylissä jonkinlainen yhdistys voi olla lähes ainoa harrastuksia ja tapahtumia järjestävä toimija. Esimerkiksi liikuntaseura tai kyläyhdistys voi pyörittää maksutta kuntosalia ja yhteisötoimintaa ikäihmisille. Ilman avustusta tällainen toiminta voi jäädä vähäiseksi tai lakata kokonaan. Avustusten leikkaaminen ei avustuksen myöntäjälle ole isokaan säästö, mutta voi avustuksen hakijalle olla elinvoiman ja toiminnan kannalta välttämättömyys.

Järjestöjen toimintaa voi tukea myös tarjoamalla tiloja yhdistysten toimintaan. Järjestökyselyn mukaan sopivien ja edullisten toimitalojen löytäminen koettiin vaikeaksi. Yhdistyksistä 45 % toimi ilman vakituksia tiloja ja kokoontui esimerkiksi kunnan tiloissa, jäsenten kotona ja toisten yhdistysten tiloissa. Yhdistyksissä oli tarve keskeisellä paikalla sijaitseville yhdistysten yhteiskäyttötiloille, joissa voisi kokousta ja säilyttää yhdistyksen omaisuutta.

Joensuussa 11.10.2023

Pohjois-Karjalan Järjestöasiain neuvottelukunta JANEn puolesta

Anniina Kontiokorpi, JANEn pj

Sanna Heinonen, JANEn työvaliokunnan jäsen

LISÄTIETOJA

Sanna Heinonen, Järjestöasiain neuvottelukunnan työvaliokunnan jäsen
p. 0451373972, sanna.heinonen@pksotu.fi

Pohjois-Karjalan järjestöasiain neuvottelukunta JANE on maakunnan järjestöjen yhteistyöryhmä. Neuvottelukunnan jäsenet edustavat järjestöjä eri yhdistystoiminnan toimialoilta. JANE toimii järjestö- ja yhdistystoiminnan asiantuntijaryhmänä Pohjois-Karjalan maakuntaliitossa.